WAT DOE JIJ MET JE WINNENDE LOT?

- door Koen (17 jaar) -

OOK JONGEREN STEUNEN JONATHAN

Geboorteloterij: de winnaars

Iedereen droomt weleens van het winnen van een loterij. Miljoenen mensen kopen elk jaar een lot, op zoek naar dat ene moment van rijkdom. En los van of je wel of geen loten koopt, kunnen we het erover eens zijn dat het daadwerkelijk winnen van zo'n loterij een moment van ongekende vreugde en dankbaarheid zou zijn. Maar het is jammer genoeg een feit dat slechts een handjevol mensen in Nederland zichzelf loterij-winnaar mag noemen, of niet? In essentie zou je elke situatie waarbij je zelf geen invloed kan uitoefenen en dus afhankelijk bent van geluk, een loterij kunnen noemen. En waar geld of andere materie winnen het meest bekende voorbeeld is van een loterij, zijn er ook andere voorbeelden.

Eén van die loterijen heeft iedereen meegespeeld, zonder dat hij het doorhad: zijn geboortemilieu. En de ondergewaardeerde realiteit is: als jij in Nederland bent geboren, heb jij de absolute hoofdprijs gewonnen van de geboorteloterij! Om als kind geboren te worden in Nederland is op veel verschillende wijzen een privilege. Denk er zelf maar eens over na: je hebt vanaf dag één toegang tot onderwijs, overal toegang tot schoon drinkwater en eten, medisch hoef je je nergens zorgen om te maken, etc.
Maar misschien nog wel het grootste voorrecht waar je mee geboren wordt: KANSEN. Kansen om jezelf te ontwikkelen, om wat te maken van jezelf, om te doen wat je zelf leuk of belangrijk vindt. Geboren worden met deze kansen en vrijheid is natuurlijk fantastisch, maar laten we één ding helder houden: deze kansen zijn een privilege, geen verdienste. Je hebt voor je geboortepositie helemaal niks hoeven doen en hebt simpelweg stom geluk gehad.

Geboorteloterij: de verliezers

Waar een loterij winnaars heeft, zijn er onvermijdelijk ook verliezers. En die verliezers? Die zijn er. Zo is er in Zambia een groot gebrek aan zorg voor o.a. kinderen en jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, waardoor die groep mensen lang niet altijd de zorg krijgt die ze wel hard nodig heeft. In Nederland is gespecialiseerde zorg vanzelfsprekend. Kinderen met een verstandelijke beperking krijgen onderwijs op maat, therapie, begeleiding en medische ondersteuning, vaak vanaf jonge leeftijd. Er is professionele hulp, er zijn wetten die hen beschermen, en een samenleving die hen ziet.
In Zambia daarentegen betekent zo'n beperking vaak uitsluiting, onbegrip en een leven zonder de juiste zorg. Waar jouw zorg een vanzelfsprekendheid is, is het daar een onbereikbare luxe. Stel je eens voor dat je broer, vriend of jijzelf in Zambia was geboren, zonder toegang tot goede zorg, speciaal onderwijs, zonder iemand die je begreep. Zou je dan niet willen dat iemand je zag en je een hand toereikte?

Wat is jouw euro waard?

Goed nieuws: jij kunt die toereikende hand zijn, jij, als winnaar van de geboorteloterij, kunt het verschil maken. Want als je heel eerlijk bent, hoeveel van je geld gaat dan naar dingen die je echt nodig hebt? Of naar iets dat je oprecht gelukkig maakt? Vaak zijn het kleine uitgaven die ongemerkt verdwijnen aan gemak, routine of overbodige luxe. In een wereld die ingericht is rondom het bereiken van comfort is dat begrijpelijk en logisch, maar stel jezelf de confronterende vraag: omdat het de norm is, betekent dat dan ook dat het juist is? Oftewel, omdat overmatig uitgeven aan je eigen comfort en gemak als standaard gezien wordt, betekent dat dan ook dat het oké is dat jij dat ook doet? Komt er als winnaar van de geboorteloterij niet ook een zekere vorm van verantwoordelijkheid en solidariteit tegenover de verliezers bij kijken?

Mijn antwoord kun je waarschijnlijk wel raden: juist in een wereld vol gedachteloos handelen, is het mooi en uniek als jij stilstaat bij je uitgaven en soms misschien zelfs wel tot de conclusie komt: die paar euro's, die zijn bij iemand anders meer waard dan bij mij. Dus: wil jij dat jouw euro écht iets betekent? Steun dan Stichting Jonathan en maak een verschil in het leven van iemand die het écht nodig heeft.

To All Jonathan Foundation Members

KERSTGROET VAN ZUSTER FLORENCE

What a wonderful year we shared together. We are thankful to God for your presence in our life. You have been part of our journey in caring for persons with epilepsy and intellectual challenges.

You stood by our side whenever we faced financial problems. You offered technical guidance, whenever we indicated doubt and remained silent. You were a channel of hope throughout the year.

We celebrated the Year of Hope in our Church this year, and your self giving towards us increased our hope. We have grown steadily with your support. The Project has been extended to another region in St Joseph Mission.

We are happy for it has great impact. We are indeed glad to send you our heart felt wishes and greetings for Christmas. May peace, joy and love remain with you throughout the festive season.

With the Sisters of St. John the Baptist, Clients and beneficiaries, we wish you a HAPPY AND PROSPEROUS NEW YEAR 2026.
- Sr. Florence CSJB

Stichting Jonathan wenst u een zááálige Kerst en een gelukkig Nieuwjaar!

COLOFON

Jonathan Nieuws © is de periodieke Nieuwsbrief van Stichting Jonathan.
Adres Hobbelrade 7, 6176 CG Spaubeek.
Telefoon: [06]187 690 86.
Redactie Werkgroep PR Stichting Jonathan
Productie HBPR [www.hbpr.nl]
Druk: CPF XL

DONATIES
Ons werk kunt u steunen via een sponsoractiviteit of een donatie op bankrekening:
IBAN NL53 RABO 0138 7468 34.
BIC RABO NL24.
Of scan de QR-code. Zeker zo gemakkelijk!

De Belastingdienst erkent ons als ANBI-instelling. Uw gift is daardoor fiscaal volledig aftrekbaar. Wij helpen graag.

Bevorderen van de zorg voor kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking in Zambia

JONATHAN NIEUWS

Nieuwsbrief van Stichting Jonathan

Nr. 47 december 2025

stichting Jonathan

kleinschalige projecten voor kinderen en jongvolwassenen met een verstandelijke beperking in Zambia

EERSTE RESULTATEN: 57 PATIENTEN EN 30 VRIJWILLIGERS

Het nieuwe epilepsieproject

- door Anneke Veen -

In 2025 ging het nieuwe epilepsie-programma van start in het St. Joseph Missieziekenhuis. De eerste resultaten mogen er zijn: Op dit moment staan 57 epilepsiepatiënten ingeschreven, die ook maandelijks worden gezien in de kliniek. Er zijn 30 vrijwilligers uit de gemeenschap opgeleid die de patiënten wekelijks en zonodig vaker bezoeken.

EERSTE FASE
De eerste fase van het project werd in de maanden maart en april uitgevoerd door een vast team en omvatte de volgende activiteiten:

1. Kennismakingsbezoek aan Ipafu om vrijwilligers uit de gemeenschap en patiënten met epilepsie/verstandelijke beperking te ontmoeten.
2. Ontmoeting met 25 medewerkers van het ziekenhuis om uitleg over het programma te geven.
3. Ontmoeting met medewerkers van de Districtsgezondheidskantoren in Lufwanyama.
4. Ontmoeting met de verschillende stakeholders in de gemeenschap

Lees verder >>

VERVOLG EERSTE RESULTATEN NIEUW EPILEPSIEPROJECT

zoals de lokale autoriteiten, leraren, traditionele genezers, kerkleiders en scholen. Daarbij vond een eendaagse oriëntatie over het programma plaats.

TWEEDE FASE

De tweede fase werd uitgevoerd in de maand mei en omvatte de volgende activiteiten:

1. Een driedaagse epilepsie-training van 30 vrijwilligers uit de gemeenschap,
2. Aankoop van anti-epileptica voor patiënten
3. Aankoop en distributie van fietsen voor de vrijwilligers.
4. Training op het gebied van epilepsie voor ouders en verzorgers van epilepsiepatiënten,
5. Aankoop kantoorbenodigdheden, zoals dagboeken voor cliënten, materialen voor de vrijwilligers en materialen voor het bijhouden van de dossiers in de kliniek.

In juni ging het programma daadwerkelijk van start. Elke maand worden leden van de gemeenschap benaderd om ze bewust te maken van wat epilepsie met iemand doet, hoe aanvallen zijn te herkennen en hoe ze zijn te voorkomen.

Ook wordt ervoor gezorgd dat er voldoende anti-epileptica beschikbaar zijn, zodat de behandeling niet in gevaar komt.

WEER MOOIE DONATIE VAN STICHTING SOLICARE

Solicare, de stichting voor ontwikkelingssamenwerking van het personeel van het Zuyderland Ziekenhuis heeft opnieuw een mooie donatie gegeven.

Stichting Solicare faciliteert (oud) medewerkers en artsen die wereldwijd de handen uit de mouwen steken in de zorg en het onderwijs. Solicare maakt projecten mogelijk in gebieden waar de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg niet vanzelfsprekend zijn. In het bestuur van Jonathan zitten oud-medewerkers van Zuyderland, die goed contact onderhouden met Solicare.

Nieuw project

De huidige verlosafdeling en kraamafdeling van de kliniek in Chingola zijn heel klein. In de verloskamer is het verlosbed niet van alle kanten te bereiken. Niet alle benodigdheden en instrumenten kunnen goed geplaatst worden. Tijdens het bezoek van een delegatie van Stichting Jonathan aan Ipafu werd dit overduidelijk.

In Zambia worden er per 1.000 mensen jaarlijks 33 baby's geboren. Voor Ipafu betekent dit ruwweg 500 bevallingen per jaar. Het verzoek betreft een meerjarige donatie voor aanpassing en uitbreiding van de Verloskamers in de kliniek. Een zeer ervaren Public Health-expert heeft van advies gediend voor de aanpassingen. Daaruit blijkt dat er twee goed ingerichte, ruime verloskamers nodig zijn met een sluisruimte en douches met toiletten. Omdat de meeste moeders maar kort in de kliniek verblijven volstaat 1 kamer met drie bedden voor vrouwen die nog moeten bevallen en is er voor de Kraamafdeling een ruimte met vijf, tot zes bedden gewenst.

Solicare heeft voor 2025 reeds 3.000 euro gedoneerd aan dit project en heeft de intentie dit nog 2 jaar te doen. Het bestuur van Jonathan stelt zich garant voor de eventuele ontbrekende middelen. Dit betekent dat met de uitvoering van dit project kon worden gestart.

In memoriam: Ben van den Oever

In de Nieuwsbrief van december vorig jaar lieten we u nog zien hoe bestuurslid Ben van den Oever tijdens de sobere viering van ons 35-jarig bestaan in de bloemetjes werd gezet. Als dank voor het bestuurswerk dat Ben al vanaf de oprichting van de stichting 36 jaar lang, met grote betrokkenheid, heeft verzet. Precies een jaar later drukken we dezelfde foto af. Maar nu vanwege het droevige bericht dat Ben is overleden. De familie laat weten dat Ben *'op weloverwogen wijze afscheid heeft genomen'* van het leven.

Een grote bestuursdelegatie gaf acte de presence bij de afscheidsdienst op 8 december. Onze voorzitster memoreerde tijdens haar toespraak de grote verdiensten van Ben. Treffend voor Ben's betrokkenheid bij het werk van Jonathan was dat de familie vroeg om *'in plaats van bloemen een donatie te geven voor Stichting Jonathan, waarvoor Ben zich met hart en ziel heeft ingezet'*; bij het verlaten van het Crematorium passeerden de genodigden daartoe een collectebus met een QR-code.

Ben was in het warme gezin op de boerderij in Brabant waar hij werd geboren voorbestemd om zijn vader op te volgen als boer. Hij hield wel veel van dieren, de natuur en het buitenleven, maar hij hield nog meer van mensen en koos voor de verpleging.

Samen met zijn grote liefde Maria kwam hij naar Limburg. Bij de Stichting Welzijnswerk Oostelijk Zuid-Limburg werd hij benoemd tot hoofd van het GezinsVervangend Tehuis 'De Landgraaf'. Dit werk met kansarme mensen was hem op het lijf geschreven. Hij hield van aanpakken en korte lijnen en gruwde van dikke beleidsnotities.

Toen zijn directrice Nel Coumans na haar pensionering in Zambia een onderzoek ging instellen naar mogelijkheden voor het verbeteren van de leefomstandigheden van jongeren met een verstandelijke beperking, was Ben al nieuwsgierig naar haar ervaringen, voordat zij op weg was. (Zo vertelde hij in Nieuwsbrief 18 van december 2011). Samen met Nel, Han en Jet stond hij aan de wieg van Stichting Jonathan. Op voorstel van Ben werden de vergaderingen gehouden in zijn Gezins-Vervangend Tehuis. Toen het bestuur in de jaren tachtig besloot ook een werkgroep PR op te richten om te werken aan een grotere naamsbekendheid, werd Ben ook daarvan een trouw lid.

We verliezen in Ben een steunpilaar, waar we altijd op konden rekenen. We zijn hem heel dankbaar voor zijn grote betrokkenheid en inzet voor Stichting Jonathan, 36 jaar lang. We wensen Maria en kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe bij het verwerken van dit grote verlies.

Vastenactie 2026 Posterholt

In maart 2026 vindt de Vastenactie plaats. In Posterholt is al eerder een mooi bedrag bijeengebracht dat mocht worden besteed aan Stichting Jonathan.

Afgelopen jaar vroegen diverse mensen of dat nog een keer mogelijk zou zijn. Stichting Jonathan heeft daarom een verzoek bij het Missiebureau ingediend om Stichting Jonathan in 2026 opnieuw aan te merken als doel voor de Vastenactie 2026 en dat is goedgekeurd!
De Vastenactie verhoogt het bedrag dat in Posterholt wordt opgehaald met een aanvullende subsidie. We laten U te zijner tijd weten wat de Vastenactie in Posterholt heeft opgebracht.

Zou dit initiatief ook door anderen in andere parochies kunnen worden opgepakt?

RUBRIEK TROUWE DONATEURS: Harry & Maria Wetzels

- door Hein Berendsen -
Ons werk staat of valt met de medewerking van onze trouwe donateurs. In deze rubriek nu aandacht voor Harry & Maria Wetzels. Maria voert het woord.

Sinds wanneer doneren jullie?
Dat weten we niet zo precies, maar toch zeker al een jaar of tien, misschien wel langer.

Waarom ben je donateur?
Omdat het leven van mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking me raakt. In Nederland met zijn goede voorzieningen is het vaak al moeilijk goede zorg of ondersteuning te krijgen en mee te kunnen doen in de samenleving. Maar in Afrika of een ander derdewereldland is het dubbel lastig. Ik wist dat Stichting Jonathan betrouwbaar is en dat donaties op de goede plekken terecht komen. Als we geld doneren, willen we dat het niet aan de strijkstok blijft hangen. We hebben gezonde kinderen en kleinkinderen, waarvoor we dankbaar zijn. Daarom willen we graag delen met anderen, die minder goed bedeeld zijn.

Wat is je relatie met Jonathan?
Ik ken stichting Jonathan al heel lang, vanuit mijn werk bij wat destijds stichting Welzijnszorg OZL heette, als hoofd van Woonvorm De Baan. Nel Coumans was onze directeur en ook Han en Jet ken ik vanuit die tijd. Zij hebben zich met hart en ziel ingezet en mijn man en mij geïnspireerd met hun verhalen. Veel oud-collega's zijn ook nu nog betrokken bij Jonathan. Mooi dat ze zich blijven inzetten!

Wat heb je met de zorg voor jongeren met een beperking en of epilepsie?
Vanuit mijn werk bij wat later stichting Radar werd, ken ik jongeren en mensen met een beperking. In Nederland is de zorg (meestal) goed geregeld en kunnen mensen zich ontwikkelen en hun leven leiden. Alle jongeren verdienen het om hun talenten te kunnen inzetten.
Vrienden hebben een dochter met een verstandelijke beperking en epilepsie. Ook voor hen was het een zoektocht om een goed plekje voor hun dochter te vinden. We hebben dat van nabij meegemaakt.

Wat doe of deed je voor werk en waar woon je?
We wonen in Voerendaal en zijn gepensioneerd na een druk werkzaam leven. Harry in het middelbaar technisch onderwijs

en ik bij Radar, in verschillende managementfuncties. We hebben drie volwassen kinderen, die met hun partners in de Randstad en in Eindhoven wonen, en intussen vier kleinkinderen. Sinds kort hebben we weer een hond, een Australian Doodle *[Kijk maar]*.

Veiliger op weg met de Toyota HILUX 2.4 Double Cab 4x4

Wat zijn ze blij in Ipafu, dat ze dankzij een extra bijdrage van Stichting Jonathan, een bijdrage van de congregatie en een flinke korting van Toyota Zambia, eindelijk een betrouwbare auto hebben, waarmee ze verafgelegen cliënten veilig kunnen bezoeken en spoedgevallen, die binnenkomen in de kliniek, naar het verwijsziekenhuis in Chingola kunnen vervoeren.
De wegen in het gebied zijn onverhard en toen Anneke Veen vorig jaar tijdens het regenseizoen in Zambia was, heeft ze zelf ervaren hoe moeilijk begaanbaar en glibberig de 'dirt roads' zijn in de regentijd. Dan is het belangrijk dat er een auto is met 4-wielaandrijving waardoor je stabieler op de weg bent en blijft. Met de Toyota HILUX 2.4 Double Cab 4x4 rijd je een stuk veiliger.